

Thảm Kịch Xã Hội và Sự Điên Loạn của Con Người

Nước Mỹ đang bàng hoàng, buồn đau vì vụ nổ súng kinh hoàng điên loạn tại một trường tiểu học ở Uvalde, Texas, vào trưa ngày 24 tháng 5 vừa qua khiến 14 học sinh, hai giáo viên thiệt mạng và 13 người trọng thương. Hung phạm được cho biết là Salvador Ramos, 18 tuổi, trong cơn điên loạn, hắn đã nổ súng bắn bà của hắn, lấy chiếc xe của bà và lái tới Trường Tiểu Học Robb ở Uvalde, leo qua tường rào nhà trường với một khẩu súng trận AR-15 xâm nhập một lớp học và bắt đầu nhả đạn.

Bốn phút sau, cảnh sát tại Uvalde và nhân viên an ninh của nhà trường tới trong lúc súng vẫn còn nổ. Họ gọi thêm lực lượng tăng viện, gồm cả những tay súng thiện xạ và những chuyên viên thương thuyết. Khoảng nửa giờ sau, các đội chiến thuật biên phòng tới, họ vào được lớp học, và bắn chết hung phạm. Theo Associated Press, Ramos đã bị bắn chết vào hồi 12 giờ 58 phút trưa ngày 24 tháng 5. Nhiều người đã chỉ trích sự chậm chạp của cảnh sát khiến ngày 26 tháng 5, Cảnh sát trưởng Uvalde Daniel Rodriguez tuyên bố rằng cảnh sát đã tới phạm trường trong vài phút cùng với lực lượng an ninh của nhà trường, và nhiều người đã trúng đạn. Ông nói nhiều sĩ quan của Sở Cảnh sát Uvalde đã bị thương, nhưng không có ai bị những thương tích nguy hiểm đến tính mạng. Ông cảm ơn Thượng đế.

Hung phạm **Salvador Ramos**, 18 tuổi, không có tiền sử tội phạm hình sự hay bệnh tâm thần. Tuy nhiên, nửa giờ trước khi gây tội ác kinh hoàng, hắn đã gửi đi ba bản văn Facebook riêng tư được viết như sau: “*Tôi sẽ bắn bà tôi*”, “*Tôi đã bắn bà tôi*”, “*Tôi sẽ đi bắn một trường tiểu học.*” Ramos đã gửi bản văn cuối cùng vào khoảng 15 phút trước khi lái chiếc xe tải của bà hắn tới Trường Tiểu Học Robb ở Uvalde, nơi hắn đã dùng khẩu AR-15 bắn chết, theo tin lúc đầu, ít nhất 19 học sinh và hai giáo viên tại một lớp bốn.

Trong khi cảnh sát Uvalde và an ninh của nhà trường bị chê trách thì truyền thông báo chí Mỹ nói nhiều về sự hy sinh cao đẹp của **cô giáo Irma Garcia**, một trong hai giáo viên tử nạn, vì cô đã dùng thân mình che cho các học sinh nhỏ bé của cô. Cô giáo Garcia, 48 tuổi, có người con là Binh nhất Thủy Quân Lục Chiến Hoa Kỳ Cristian Garcia. Theo NBC News ngày 25 tháng 5, Cristian cho biết có một người bạn là nhân viên công lực nói với anh ta rằng có người trông thấy mẹ anh đã anh hùng dùng thân mình đỡ đạn cho các học trò của cô trong khi hung thủ bắn xối xả vào đám học sinh lớp 4 đang bị giam nhốt trong phòng không đường thoát thân. Sáng thứ năm, 26 tháng 5, Joe Garcia, cha của Crist chồng của cô giáo Irma, đã tới Trường Trường Tiểu Học Robb rải hoa trong lễ tưởng niệm của vợ. Và không lâu

sau đó, chính ông cũng đã chết sau một cơn đau tim. Một người cháu của ông ta nói với tờ New York Times: “*Sau khi về nhà, ông tôi bị ngã xuống rồi bị một cơn ‘heart attack’.*”

Ngoài Irma Garcia, Eva Mireles, 44 tuổi, giáo viên thứ hai cũng tử nạn trong vụ bắn loạn tại trường tiểu học Robb ở Uvalde vừa qua. Con gái của bà, Adalynn Ruiz, quá xúc động, đã viết một bức thư gửi cho mẹ phổ biến trên Twitter với những lời lẽ tràn đầy yêu thương, đau xót để tôn vinh hành động anh hùng của mẹ đã dùng thân mình che cho những học trò si lúc chúng bị bắn xối xả.

Ngày 25 tháng 5, Thống đốc Texas Greg Abbott đã lên tiếng trong một cuộc họp báo tại Trường Trung Học Uvalde cùng với các viên chức tiểu bang và hai nghị sĩ Texas, nặng nề lên án kẻ đã gây ra tội ác tày trời này. Ông nói: “*Ngày hôm qua ác quỷ đã*

quét qua Uvalde. Bất cứ ai bắn vào mặt bà của hắn đã có ác quỷ trong tim hắn. Nhưng có nhiều ác quỷ hơn trong tim kẻ bắn chết những em bé.”

Sau vụ bắn giết tàn bạo này, các nhà làm luật ở cả hai đảng đang nói tới việc làm một luật “cờ đỏ” (red flag law) cho cả nước nhằm nói rộng cuộc sưu tra quá khứ (background check) của những người mua súng.

Với sự căng thẳng và tinh thần đảng phái bao trùm vấn đề này tại Quốc Hội, ít người tin rằng khó có được luật nào có thể kiếm đủ 60 phiếu cần thiết để vượt qua một vụ cố ý kéo dài (filibuster) tại một Thượng Viện có hai đảng đồng đều. Nhưng một nhóm thủ lĩnh ôn hòa của hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ đang làm việc với nhau trong hy vọng tìm được một sự thỏa hiệp đủ để hậu thuẫn luật này.

Hôm Chủ Nhật, 5 tháng 6 vừa qua, Nghị sĩ Christopher Murphy, Dân Chủ - Connecticut, người đứng đầu cuộc thảo luận để thông qua luật về súng, đã lên tiếng thúc Tổng thống Biden hãy đứng ngoài các cuộc thương lượng nếu không muốn làm bế tắc cuộc thương lượng. Ông Murphy nói trên CNN: *"Tôi nghĩ Thượng Viện cần tự làm lấy công việc này. Từ khi những cuộc thương lượng này bắt đầu, tôi đã nói chuyện với Tòa Bạch Ốc mỗi ngày, nhưng bây giờ Thượng Viện cần tự đảm nhiệm các cuộc thương lượng."* Ông Biden đã gần như thọc gậy bánh xe vào cuộc thương lượng này qua bài diễn văn truyền hình toàn quốc tuần vừa qua: ông ta đã kêu gọi sưu tra quá khứ của người mua súng và cấm bán loại súng dài bán tự động kiểu quân đội. Các đề nghị như vậy đã bác bỏ sự đồng thuận của Quốc Hội trong gần hai thập niên va qua.

Trong khi đó, các nghị sĩ Cộng Hòa có vẻ cởi mở đối với vài loại “luật cờ đỏ”. Mười chín tiểu bang, trong đó có Florida và Indiana, đã có những luật như vậy. Nghị sĩ Cộng Hòa Rick Scott, cựu thống đốc Florida, người đã ký một “luật cờ đỏ” cho tiểu bang, giải thích: *"Đối với những người đe dọa làm hại cho chính họ hay cho những người khác, chúng ta cần phải nhờ tới nhân viên công lực và tòa án, và những biện pháp như vậy cần áp dụng cho cả những người mua súng."* Các nhà làm luật coi một luật như vậy đi đôi với một cuộc gia tăng ngân sách cho nhân viên công lực và gia tăng sưu tra quá khứ người mua súng sẽ có thể ngăn chặn các cuộc giết hại đồng người.

Nhưng chúng ta phải chờ để xem thâm kịch ở Uvalde vừa qua có thúc đẩy guồng máy lập pháp tiến tới hay không, trong lúc mà các nhà làm luật đang chuẩn bị để rời Washington về quê nghỉ hè một tuần lễ. Ngoài ra vẫn còn sự bất đồng ý kiến giữa các nhà làm luật về vấn đề này. Trong khi hầu hết đều nói Quốc Hội nên hành động, ít người có thể đồng ý với nhau nên bắt đầu ra sao.

Các nhà làm luật thuộc đảng Cộng Hòa nói rằng kiểm soát súng không phải là giải pháp. Họ nói rằng những vụ bắn giết tập thể là một phần của vấn đề xã hội rộng lớn hơn. Chẳng hạn, họ nói rằng Quốc Hội nên cố gắng giải quyết những vấn đề của bệnh tâm thần, trong khi gia tăng ngân sách và tài trợ cho nhân viên công lực, như ý kiến của Nghị sĩ Roger Wicker, Cộng Hòa – Mississippi: *"Tôi thật sự không nghĩ rằng câu trả lời cho vụ này là kiểm soát súng. Vụ này xảy ra trong những tiểu bang có những luật kiểm soát súng rất, rất, rất nghiêm ngặt và nó xảy ra cả trong những tiểu bang có dễ dãi hơn."*

Nhưng, chú mục vào sức khỏe tâm thần được coi là không đủ đối với một số người Dân Chủ. Một nghị sĩ Dân Chủ nói: *"Xin đừng kéo tôi vào câu chuyện về bệnh tâm thần. Chúng ta không có nhiều người mắc bệnh tâm thần hơn bất cứ nước nào khác trên thế giới"*. Những người Dân Chủ cấp tiến nói rằng chỉ có một cách để ngăn ngừa những vụ bắn giết tập thể là kiểm soát chặt chẽ việc mua bán súng, và cấm bán vũ khí tấn công. Nghị sĩ Bernard Sanders, một người độc lập không đảng phái và tự nhận là xã hội chủ nghĩa ở Vermont, nói: *"Không ai trên nước Mỹ cần có một khẩu AR-15. Bao nhiêu trẻ em nữa, bao nhiêu người mẹ và người cha nữa cần phải bị bắn chết trước khi Thượng Viện có đủ gan mật cấm vũ khí tấn công và cấm Hội Quốc Gia Súng Trường (National Rifle Association)"*. Tuy nhiên không phải tất cả những người thuộc đảng Dân Chủ đều đồng ý như vậy. Nghị sĩ Jon Tester ở Montana nói rằng thảo luận về một luật cấm vũ khí tấn công vô ích, nhất là khi các nhà làm luật đang cố gắng tìm sự hậu thuẫn của cả hai đảng về vụ mở rộng sưu tra quá khứ (background check) người mua súng...

Đại Hội hàng năm của NRA diễn ra vào dịp lễ cuối tuần vừa qua tại Houston sau cuộc tàn sát kinh hoàng tại Uvalde đã có ít người tham dự hơn mọi năm. Chương trình đại hội đã bị rút ngắn với những diễn giả nổi danh và các tiết mục giải trí hấp dẫn để lôi cuốn người tham dự. Tờ Washington Times ngày 30 tháng 5 đã kể lời một hội viên NRA từ New York tới tham dự đại hội rằng nhiều hội viên vẫn còn giữ lập trường chống những luật liên quan tới súng mà phe Dân Chủ đề ra như một giải pháp cho vấn đề dùng súng bạo động, như luật mở rộng sưu tra quá khứ người mua súng, luật cấm bán loại súng dài bán tự động kiểu nhà binh hay “luật cờ đỏ” nhằm tịch thu súng của những nghi can. Và họ đã tự bào chữa bằng cách nói rằng những nhà lập pháp

đảng Dân Chủ đã chất đống để đổ tội cho NRA về sự bạo động do súng trên nước Mỹ. Hiển nhiên, vụ đổ máu ở Uvalde đã phủ một đám mây đen lên đại hội NRA. Ngày 27 tháng 5, khi cựu Tổng thống Donald Trump khởi động đại hội với một bài diễn văn thì có khoảng một phần ba của hội trường 3 ngàn 600 ghế đã bỏ trống.

Trong bài diễn văn, hùng biện như thường lệ, ông Trump nói:

“Cái chúng ta cần bây giờ là xét lại toàn bộ từ ngọn tới đáy các biện pháp an ninh tại các trường học trên cả nước. Mỗi tòa nhà nên chỉ có một điểm vào, nên có hàng rào vững mạnh ở bên ngoài, máy dò kim loại và kỹ thuật tân tiến để kiểm soát, không để một cá nhân vô thẩm quyền nào vào nhà trường với một vũ khí.”

NRA đã hy vọng làm một cuộc trở lại huy hoàng sau hai năm 2020 và 2021 không tổ chức đại hội vì COVID-

19. Ban tổ chức đại hội năm nay dự trù sẽ có hàng chục ngàn người tham dự. Trong những năm trước, số người tham dự có năm lên tới 80 ngàn. Năm nay, NRA chưa phổ biến con số chính thức, nhưng nhiều khu vực rộng lớn của Trung Tâm Hội Họp George R. Brown đã trống rỗng trong những ngày Đại Hội. Trái lại, ngoài đường phố có **những người tập họp phản đối NRA**. Họ nói rằng sự có mặt của NRA trong thành phố là một sự xúc phạm. Đám người biểu tình ôn hòa này đông nhất là vào ngày thứ sáu 27 tháng 5, lên tới hơn một ngàn bên ngoài Trung tâm Hội Họp George R. Brown.

NRA đã bị sụt giảm cả hội viên lẫn lợi tức trong những năm gần đây. Theo CBS News, lợi tức của hội súng dài đã giảm 23% từ 367 triệu đô-la vào năm 2016 xuống 282 triệu năm 2010. NRA còn bị rắc rối về pháp luật với vụ tấn công của Tổng Chương Lý New York Letitia James từ năm 2018, khi bà này coi hội súng dài đầy quyền thế là một “tổ chức khủng bố” và khởi tố nhằm đòi giải thể NRA và NRA Foundation, nhưng đã bị Tòa Tối Cao tiểu bang New York bác bỏ.

Vụ thảm sát ở Uvalde đã đưa nước Mỹ vào một cuộc tranh cãi chưa từng thấy về quyền của người mang súng và Tu Chính Án thứ Hai (Second Amendment). Đây là cơ hội tốt cho những chính trị gia hoạt đầu và những kẻ gây rối nhẩy ra quậy phá, điển hình như Tim Wise, kẻ tự xưng là “nhà giáo dục chống kỳ thị chủng tộc” đã phát ngôn trong một cuộc thảo luận về vụ Uvalde trên MSNBC rằng nước Mỹ “*yêu súng hơn là yêu những đứa trẻ*”, rằng “*những người sở hữu súng có nguồn gốc sâu xa của nạn kỳ thị chủng tộc*”, và rằng “*Tu Chính Án thứ Hai cùng với Bill of Rights không phải là để phòng vệ chống lại chính quyền độc tài nhưng là để dẹp tan sự nổi loạn của những người nô lệ*”.

Nước Mỹ không phải là đã hết những người yêu nước, yêu người, tôn trọng Hiến Pháp và tin vào Thượng đế. Lâu lâu mới có một tên điên như Salvador Ramos, nhưng có không ít người như Cô giáo Irma Garcia, Cô giáo Eva Mireles...

Ký Thiệt